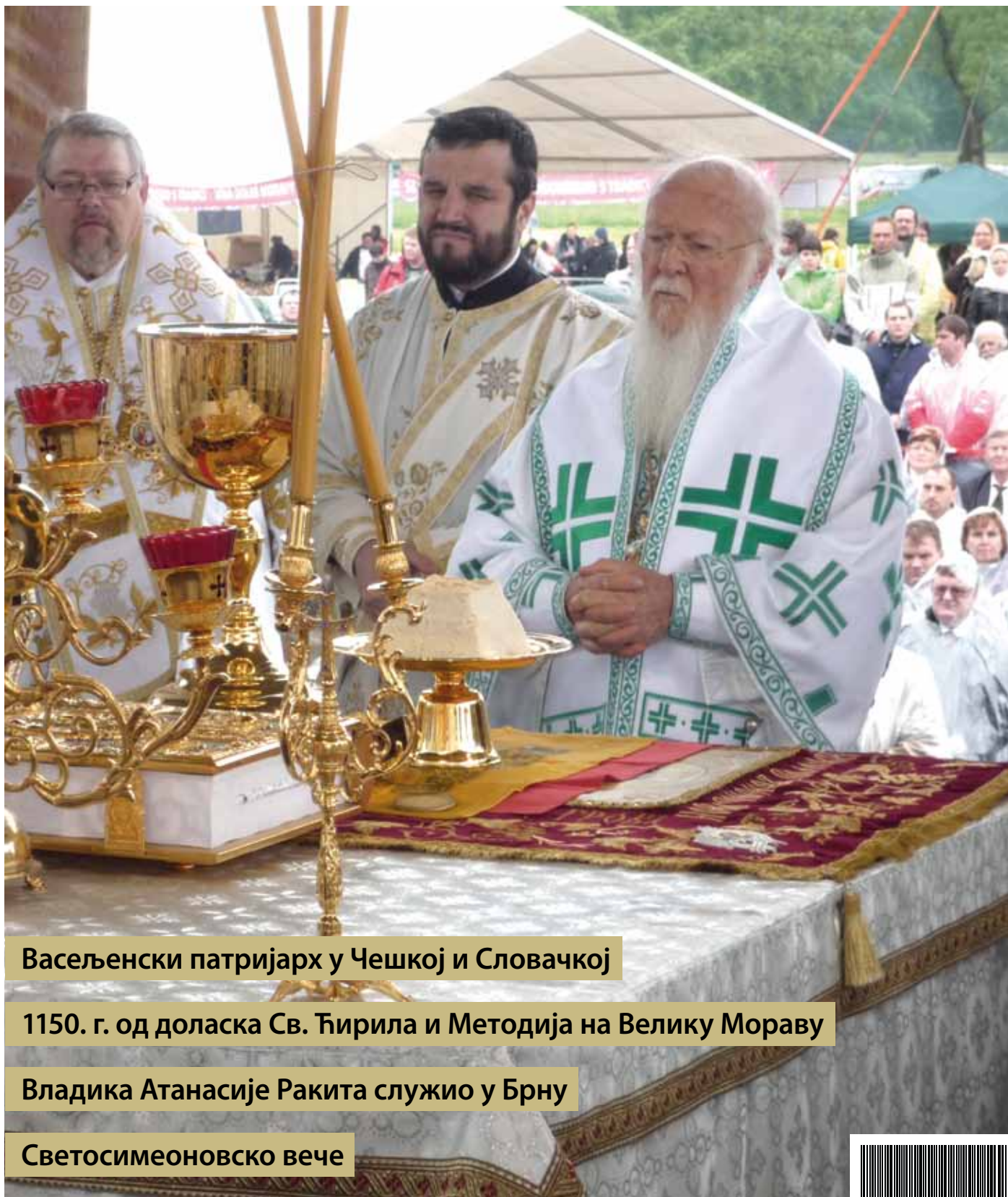

СРПСКИ ГЛАСНИК

Православне црквене општине Свети кнез Лазар у Прагу

1/2013

Васељенски патријарх у Чешкој и Словачкој

1150. г. од доласка Св. Ћирила и Методија на Велику Мораву

Владика Атанасије Ракита служио у Брну

Светосимеоновско вече

9771805594001

Свети
Ћирило
и Методије

Драги читаоци,

У вашим рукама је трећи број, први у 2013. години, часописа СРПСКИ ГЛАСНИК.

Два велика духовна догађаја обележавају се у овој години. Први је 1150 г. од доласка св. Ћирила и Методија на ове просторе, тадашње Велике Мораве, о чему пишемо у овом броју.

Други је посвећен 1700. годишњици Миланског Едикта, закона којим је хришћанима омогућено слободно исповедање вере. Тај закон донео је св. Цар Константин, који је рођен у Нишу, тадашњем Наисусу, и који ће на јесен у том граду окупити поглаваре помесних православних цркава. О том догађају ћемо писати у наредном броју.

Поред тога, прославили смо девет векова од рођења св. Симеона Мироточивог, Стефана Немање, родоначелника светородне лозе Немањића.

Са трона Митрополије Чешких земаља и Словачке и катедре архиепископије прашке повукао се њен поглавар г. Христофор. Свој умировљени статус одлучио је да настави у манастиру-скиту Преображења у близини Карлових Вари.

Као и раније, и у овој првој половини године, било је значајних гостовања наших хорова из Србије, те младих кошаркаша који су освојили друго место и сребрну медаљу на Светском првенству у Прагу.

А прашки и чешки уметници и музичари су гостовали у Београду.

Сезона бројних догађања о којој вас извештавамо на наредним странама.

Протојереј Срђан Јаблановић,
главни уредник

САДРЖАЈ

4 Васељенски патријарх

Посета патријарха Вартоломеја Микулчицама

8 Апостоли Словена

Централна прослава 1150. г. од доласка светих Ћирила и Методија на ове просторе

12 Музеј у Брну

Изложба о Светим Ћирилу и Методију

14 Владика Атанасије

Служио Свету Литургију у Брну

16 Патријаршијски хор

концертима освојио Чешку и Пољску

18 Светосимеоновско вече

Хор духовне музике и представљање филма

20 Видовдан са Краљевчанима

Гости из Жичке епархије

22 Вредни српски рукописи

који се чувају у Чешкој

24 Андрић у Прагу

Поетски кабаре о нашем нобеловцу

26 Дани Прага и Београду

Културно-уметничка манифестација

28 Журнал у центру Прага

Српски кошаркаши освојили сребро

30 Васкрсни Ђурђевдан

Сечење славских колача

српски гласник 1/2013

Православна црквена општина у Прагу Свети Кнез Лазар, Бохуминска 526, 199 00 Праг 18, IČ 73634131. Српски гласник излази са благословом Симеона, архиепископа оломоуцко-брњенског и Мјестољубитеља Митрополита Чешких земаља и Словачке. Главни уредник: протојереј Срђан Јаблановић. Новинари сарадници: Мирјана Ракела, Предраг Сарић, Зоран Недељковић. Ликовни и графички уредник: Мира Антоновић. Фотографи: протојереј Срђан Јаблановић, Андреј Костић, Михаил Ставрев. Тираж 900 примерака. Штампана Либертас захваљујући гранту Магистрата Главног града Прага. Регистровано под бројем МК ČR E 20888. ISSN 1805-594X. Часопис је бесплатан. E-mail: miraa@seznam.cz

Посета васељенског патријарха

Доксологија у Катедралном храму св. Ћирила и Методија у Прагу.

Вартоломеја Чешкој и Словачкој

Његова Све-светост Архиепископ константинопољски, Новог Рима и Патријарх васељенски г. Вартоломеј посетио је од 22. до 27. маја, у оквиру прославе 1150 година доласка свете браће Ћирила и Методија на Велику Мораву, Чешку и Словачку, где се сусрео са највишим званичницима цркве и државе.

Председник Словачке Иван Гашпарович одликовао је Васељенског патријарха Орденом белог двокрста.

Делегацији Васељенске патријаршије, у којој је поред патријарха Вартоломеја, био и митрополит Мирликијски Хризостом, најпре је приређен свечани дочек – Доксологија, у Саборном храму св. Ћирила и Методија у центру Прага. У име домаћина, представника помесне православне цркве Чешких земаља и Словачке и верног народа, патријарха је поздравио настојатељ храма митрофорни-протојереј Јарослав Шуварски.

Патријарх Вартоломеј је, отпоздрављајући на срдчан дочек, говорио о значају доласка свете солунске браће од пре једанаест и по векова у Моравску, на позив тадашњег њеног владара св. Кнеза Ростислава, који се за то претходно обратио тадашњем цариградском патријарху Фотију.

Потом је висока делегација Васељенске патријаршије, у пратњи својих домаћина, посетила председника Бискупске конференције Чешке кардинала Доминика Дуку, где су гости задржани на свечаном ручку.

Доксологија – добродошлица за Васељенског патријарха и представнике помесних православних цркава у храму св. Вацлава у Брну.

Уследио је сусрет и са председником Сената Чешке Републике г. Миланом Штехом, те приједи у амбасадама Грчке и Турске.

Свечаности на Морави

Скуп свих делегација помесних православних цркава био је у моравском главном граду Брну. Госте из других помесних цркава дочекивао је Архиепископ оломоуцко-брњенски и Мјестобљуститељ митрополитског трона цркве Чешких земаља и Словачке Симеон (Јаковљевић). На заједничкој вечери, у хотелу Интернационал, са патријархом Вартоломејом биле су присутне делегације из Александрије, Јерусалима, Москве, Београда, Букурешта, Софије, Атине, Варшаве, Тиране и Кијева.

На сам дан када Црква прославља Свету браћу Ћирила и Методија 24/11. маја у храму св. Вацлава у Брну Свету Литургију су служили српски владика Атанасије (Ракита) и румунски Силуан.

Хејтман – начелник, јужноморавског краја г. Михал Хашек са сарадницима примио је патријарха Вартоломеја, кога је

упознао са животом и радом људи у Јужној Моравској. Сви гости заједно су посетили и Музеј моравске земље у коме је поводом овог јубилеја уприличена изложба посвећена доласку хришћанских мисионара међу словенске народе.

Свечаном ручку који је потом уследио поред представника православних помесних цркава присуствовали су и представници власти и других хришћанских конфесија у јужноморавском крају.

Увече је у православној цркви св. Вацлава, гостима је, на челу са Патријархом Вартоломејом, уприличена доксологија. Патријарху је том приликом од стране домаћина, старешине храма митрофорног- протојереја Јозефа Фејсака, на поклон уручено велико, украшено, зелено јаје, да истраје на путу и своје еколошке мисије. Патријарх је, том приликом, отворио и културну манифестацију ”Ноћ отворених цркава” која се већ неколико година организује у Брну.

Место Микулчице, на југу Мораве, у историји је било место столовања моравског кнеза Ростислава. Дана 25. маја 2013. г. овај археолошки локалитет био је место васељенског сабрања. Свету Литургију је служио Његова Све-

Свечани ручак за високе званице у хотелу Интернационал у Брну.

светост Патријарх Вартоломеј уз саслужење Архиепископа оломоуцко-брњенског Симеона (Јаковљевића), Мјестобљуститеља митрополитског трона Цркве Чешких земаља и Словачке, Митрополита мирликијског Хризостома из Константинопољске Патријаршије, Митрополита Зимбабвеа Серафима (Кикотиса) из Александријске Патријаршије, Митрополита Бостре Тимотеја (Маргаритиса) из Јерусалимске Патријаршије, Епископа каменско-алапајевског Сергија (Ивањикова) из Московске Патријаршије, Епископа хвостанског Атанасија (Раките) из Српске Православне Цркве, Епископа Мађарске Силуана (Мануила) из Румунске право-

славне Цркве, Митрополита ловчанског Гаврила (Динева) из Бугарске Православне Цркве, Митрополита лангадског Јована из Атинске архиепископије, Епископа горлицког Пајсија из Пољске Митрополије, Митрополита Винипега Георгија из Украјинске Православне Цркве, Архиепископа прешовског Ростислава из Словачке и Епископа Јоакима, викара Архиепископа Симеона као и архимадрита Козме (Совјанија) из Албанске Православне Цркве. Светој Литургији су присуствовали и чланови дипломатског кора у Републици Чешкој као и верни народ из свих крајева земље, али и ових крајева Европе.

Посета Словачкој

У поподневним часовима Васељенски патријарх је наставио пут ка Словачкој, где је стигао увече у Прешово. Ту га је дочекао Архиепископ Ростислав и бројно свештенство и народ. Недељна служба одржана је у Саборном храму св. Александра Невског где је патријарх поздравио и благосиљао верни народ.

Добродошлица, драгим гостима, је поподне, приређена и у Кошицама, у храму Успења Пресвете Богородице, од стране надлежног архиепископа михаловско-кошичког Јиржија и побожних људи овог краја. Уследио је и сусрет са представницима власти града. Кошице су ове године изабране главним европским местом културе, па је и посета патријарха Вартоломеја допринела тим програмима.

Последњег дана посете Чешкој и Словачкој 27. маја патријарх Вартоломеј се у Братислави помолио у новопостављеном храму св. Ростислава.

У Братислави га је примио и председник Словачке Иван Гашпаровић, који га је одликовао Орденом белог двокрста. Патријарха је потом на ручку угостио и словачки премијер Роберт Фицо. На крају је уприличена и посета Парламенту Републике Словачке.

По један цвет за патријарха од деце.

Верници са Мораве у народној ношњи.

АПОСТОЛИ СЛОВЕНА

Централна прослава великог јубилеја 1150. година од доласка св. Ћирила и Методија на Велику Мораву одржана је у суботу 25. маја 2013. године у месту Микулчицама, на југу Мораве, у близини границе са Словачком, ту где су они првобитно дошли.

Беседа Васељенског патријарха Вартоломеја по Светој Литургији у Микулчицама.

Светом архијерејском Литургијом начелствовао је Васељенски патријарх Вартоломеј, у саслужењу домаћина мјестобљуститеља Митрополита православног цркве Чешких земаља и Словачке архиепископа Симеона и представника свих помесних сестринских православних цркава, многобројног свештенства,

гостију и у присуству око две хиљаде верника.

Српску православну цркву представљао је викар српског патријарха Иринеја, епископ Хвостански Атанасије (Ракита),

На Литургији су били присутни и чешки римокатолички кардинал у пензији Милосав Влк, те представници државе,

међу којима и министар иностраних послова Карел Шварценберг, хејтман јужноморавског краја Михал Хашек, те представници дипломатског кора у Чешкој, међу којима и амбасадор Србије у Чешкој г-ђа Маја Митровић и заменик амбасадора Босне и Херцеговине г. Слободан Срдановић.

На Светој Литургији су певали хорови цркве св. Вацлава из Брна и св. Ђирила и Методија из Прага као и чувени грчки протопсалтист г. Ахилеас Халдаиакис.

Целу свечаност директно су преносили чешка телевизија и радио.

Светлост вере и језика

У својој беседи након прочитаног Јеванђеља архиепископ оломоуцко-брњенски и моравски Симеон, мјесто-бљуститељ митрополитског престола, казао је да су св. Ђирило и Методије донели у ову земљу Моравску и Чешку веру и језик и тиме донели светло познања, како би познали јединог правог Бога и Његовог Сина, кога је послао, Исуса Христа.

– А познати Бога, значи познати Његов закон и познати га у срцу. То је осветлило и просветлило наш народ и у сваком од нас остаје нешто од тих трагова, тог светла, те љубави и доброте за које су св. Ђирило и Методије заложили и оно што је најдрагоценије, своје животе, рекао је, између осталог, владика Симеон.

Стога када данас славимо празник тог светла које су св. браћа донели из Византије на просторе тадашње Велике Мораве, можемо потврдити да и данас, након толико времена у нама сија

Владике – представници помесних православних цркава на Литургији.

делић тог светла, којим су они осветлили и ове наше просторе, истакао је високопреосвећени владика Симеон.

Поздрављајући све присутне сверадосним поздравом Христос Воскресе – Ваистину Воскресе, на крају Свете Литургије, Његова Светост Васељенски патријарх Вартоломеј је нагласио да се и у овим сверадосним данима Христовог Васкрсења, заједно са нашим заступни-

цима код Бога св. Ђирилом и Методијем, радујемо и ми када видимо како се овде у Чешкој дубоко уважавају корени своје вере и духовности.

– Историја нам сведочи да се већина ствари које људи учине временом заборави. Остају само оне које су укотвљене у Богу и њих ни следеће генерације никада не заборављају. Такво је и дело св. Ђирила и Методија које је опстало и до-

Свечаности је присуствовало преко две хиљаде верника и званица из свих крајева Чешке и Мораве.

Владика Симеон:

Познати Бога, значи познати Његов закон и познати га у срцу. То је осветлило и просветлило наш народ и у сваком од нас остаје нешто од тих трагова, тог светла, те љубави и доброте за које су св. Ђирило и Методије заложили и оно што је најдрагоценије, своје животе.

Патријарх Вартоломеј:

Историја нам сведочи да се већина ствари које људи учине временом заборави. Остају само оне које су уковљене у Богу и њих ни следеће генерације никада не заборављају. Такво је и дело св. Ђирила и Методија које је опстало и донело плода. Св. браћа су осим православне вере донели и дар језика. Саставили су азбуку и тим писмом се могло изразити богатство јеванђељске мисли.

нело плода, рекао је патријарх Вартоломеј и додао, да су св. браћа осим православне вере донели и дар језика. Саставили су азбуку и тим писмом се могло изразити богатство јеванђељске мисли. Са тим језиком припојили су ваш и друге словенске народе заједници цивилизованог света, нагласио је он.

Свети дарови

Свети Ћирило и Методије својим преводом литургијских, црквених теолошких и светоотачких дела са грчког језика, створили су нови речник кога није било у словенском језику тога доба. Тај језик је назван црквенословенским и имао је огроман утицај на целу културу, односно постао основом словенске културе и духовности, истакао је патријарх Вартоломеј.

Тако, додао је он, и ово наше заједничко молитвено служење није само симболично, већ је и потврда наших заједничких духовних корена. То је уједно и ваш пут у будућност.

– А у томе нам је Господ наш Исус Христос, који нас свакодневно приводи од неверја ка вери, узор и пример таквог начина живота и држања по Јеванђељу, подвукао је васељенски патријарх.

У наставку беседе, коју је на чешки језик преводио владика михаловски Јиржи (Георгије), патријарх Вартоломеј је додао да је велики Божји благослов што се у ове Васкршње дане налазимо на овом светом месту где су живели, молили се и говорили равноапостолни Ћирило и Методије, пореклом из Со-

луна. Подсетио је да их је на Мораву послао Васељенски патријарх Фотије 863. г. на молбу св. кнеза Ростислава, да би свим народима сведочили Јеванђеље и хришћанску православну веру Онога који је Пут, Истина и Живот.

– Дошли смо међу вас да би вам симболички пренели духовни укус Васељенске цркве чешкој земљи и њеном верујућем народу, који нас уважава као своју духовну мајку. Радујемо се што се налазимо у земљи која већ више од десет векова, захваљујући ћирило-методијевској мисији, учествује у хришћанском културном кругу. Види се да је то жива заједница која се верно држи православне, литургијске и духовне традиције и у ово време једног другог духа индивидуалности и себичности, рекао је на крају своје беседе Васељенски патријарх Вартоломеј.

Након Свете Литургије, на којој се причестио и велики број верника који су се припремали за Свето Причешће, послужен је ручак за госте и одржан свенародни сабор у коме су наступили оркестри са Мораве. Јака киша која је падала током ноћи и на почетку Литургије, касније је престала, али је омела да свечаности присуствује већи број људи. А међу онима који су дошли било их је из свих крајева Чешке и Словачке.

Епископ Атанасије (Ракита) се посебно сусрео са патријархом Вартоломејом и пренео поздраве Његове Светости српског патријарха Иринеја и уручио књигу о страдању српског народа и светиња на Косову и Метохији.

Представник СПЦ – епископ Атанасије Ракита уручује Васељенском патријарху поклон – књигу Света Земља о српским светињама на Косову и Метохији.

Владика Атанасије се, такође, срео и задржао у срдачном разговору и са амбасадором Србије у Чешкој г-ђом Мајом Митровић и замеником амбасадора Босне и Херцеговине г. Слободаном Срдановићем.

Текст и фото: протојереј Срђан Јаблановић

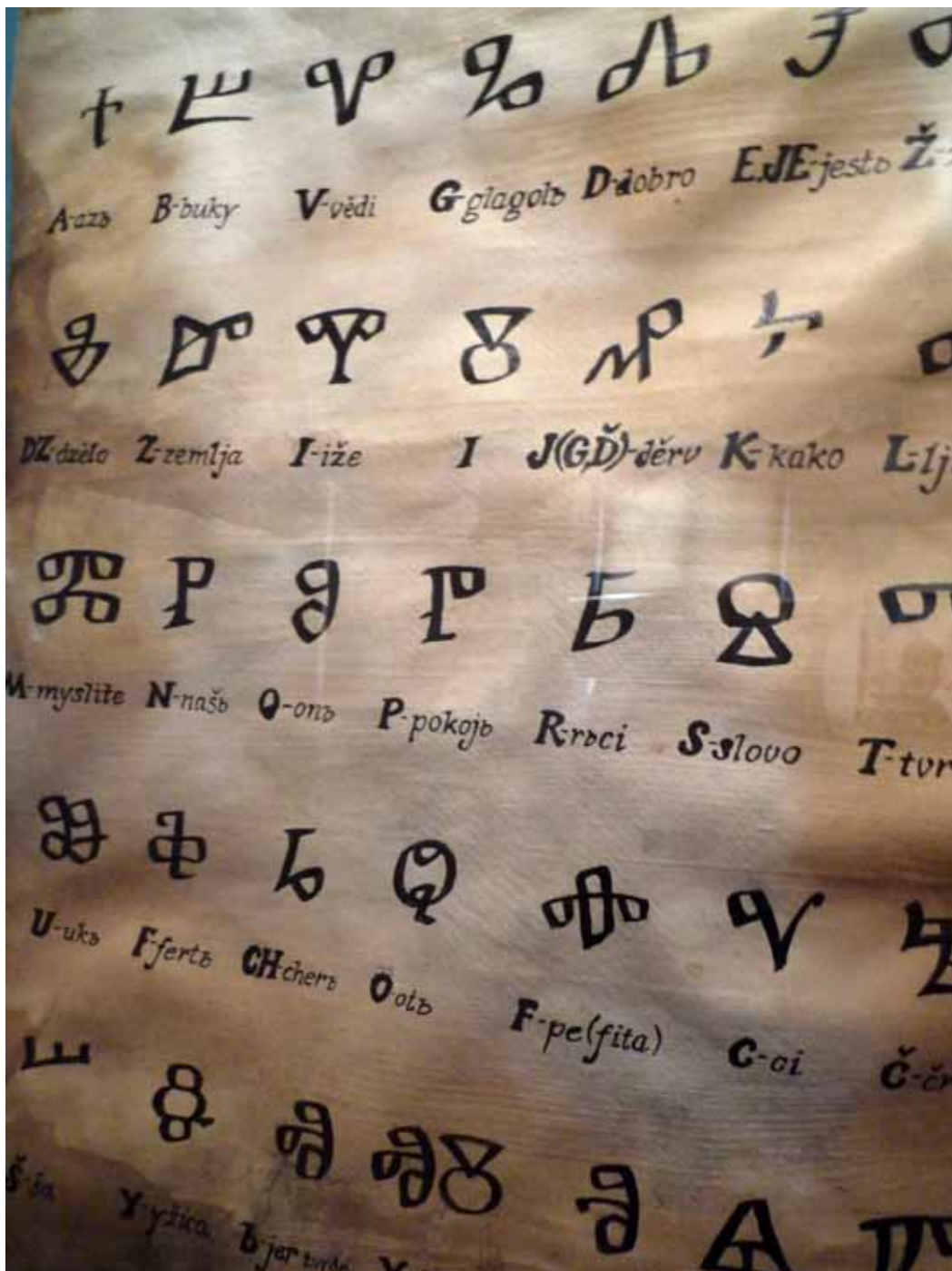
Владика Атанасије са амбасадором Србије у Чешкој г-ђом Мајом Митровић и г. Слободаном Срдановићем, замеником амбасадора БиХ.

Представник Московске патријаршије епископ Сергеј Ивањиков са оцима Владиславом, Олегом и Срђаном.

Доба, живот, дело

У Моравском земаљском Музеју у Брну, у оквиру прославе 1150. година од доласка Светих Ћирила и Методија на Велику Мораву, постављена је изложба Ћирило и Методије / доба, живот, дело.

Слова Глагољице – првобитног писма које су на Велику Мораву донели св. Ћирило и Методије.

Мапа Велике Мораве из деветог века.

Изложбу су посетили и Његова Све-светост Патријарх константинопољски Вартоломеј и владике, представници помесних православних цркава и други гости у оквиру поменуте прославе.

Васељенског патријарха Вартоломеја и госте у Музеју су дочекали г. Лудек Галушка, археолог и аутор поставке и руководиоци ове културне установе и провели их кроз изложбу.

На овој значајној изложби представљени су оригинали и копије са историјских и археолошких налазишта везаних за живот и дело Свете солунске браће. На њој су представљене и макете места и цркава из тог периода, као и мапе Велике Мораве у Европи тога доба.

Гости су разгледали и нека од дела насталих током векова у области музике, књижевности и позоришта под утицајем ћирило-методијевске мисије. Кроз књиге, ноте или позоришне представе види се снажан утицај на културу и уметност чешког народа.

Макета насеља из тадашњег периода.

Васељенски патријарх Вартоломеј са протојерејем Срђаном који му је на дар уручио прве примерке Српског Гласника.

У 19. веку забележен је ћирило-методијевски одраз у области народног стваралаштва у местима Мораве. Оно се нарочито огледало у радовима керамике, графике и разгледницама тога периода. Томе је, такође, посвећен део изложбе.

Поставку, исто тако, допуњују и документарне фотографије аутора Петра Франкана који на томе ради низ година. Фотографије приказују области из деветог и десетог века по којима се ширила мисија Свете браће и њихових ученика светих Наума, Климента, Горазда. Ради се о сликама цркава и предела Велике Мораве, Србије, Бугарске, Македоније, делова Румуније. Ту се види какав је и колики утицај био Светих Ћирила и Методија на то доба у тим областима.

На крају су се учесници уписали у књигу утицака ове, заиста, значајне изложбе која остаје отворена све до јесени.

Текст и фото: Ц. О. Св. Цар Лазар

Владика Атанасије Ракита служио Свету Литургију у Брну

Владике Атанасије и Силуан и оци Јосиф и Марко на Литургији у Брну.

На сам дан када Црква прославља Свету браћу Ћирила и Методија (по јулијанском календару), 11./24. маја, у цркви Светог кнеза Вјачеслава – Вацлава у Брну, Свету Литургију је служио представник Српске Православне Цркве, Епископ хвостански Господин Атанасије (Ракита) уз саслужење Епископа Силуана из Румунске Православне Цркве.

Епископима су саслуживали старешина овог храма митрофорни-протојереј Јозеф Фејсак, протојереј Срђан Јаблановић из Прага, свештеник Марко и ђакон Владислав Голић из Београда.

Ова, једина православна црква, у другом по величини граду у Чешкој Брну је занимљива за Српску Цркву због тога што је освећена од стране Митрополита скопског Јосифа почетком тридесетих година прошлог века, а у присуству преподобног Јустина Поповића. Камен-темељац је претходно освештао новомученик владика Горазд Чешки. Црква је као први и до данас једини православни храм у

Епископи и свештеници са верним народом по Литургији.

Брну изграђена по пројекту руског архитекте Петра Левицког.

Света Литургија је служена и на антиминсу из тог периода који је освштао и потписао Свети владика Доситеј нишки, потоњи загребачки, који је тих година био и владика мукачевско-прешовски у Закарпатју, на истоку тадашње Чехословачке.

У централном делу храма, на месту целивајуће иконе, се налазила чудотворна икона, Богородице „Умекшање злих срдаца“, која је за ове дане свечаности, донета из Русије.

По завршетку Свете Литургије, присутном народу и гостима се обратио владика Атанасије, беседећи о значају доласка Свете браће на Мораву. Но, како је истакао, исто тако и важности за све друге словенске народе, међу којима и српског где је ова њихова мисија и њихових ученика настављена.

Беседу владике Атанасија је са српског на чешки преводио сам домаћин о. Јозеф Фејсак, цењени духовник на овим просторима, који је свој докторски рад припремао на Богословском факултету у Београду.

МИТРОПОЛИТ ХРИСТОФОР ОДЛУЧИО ДА СЕ ПОВУЧЕ ИЗ САДАШЊЕ СЛУЖБЕ

Поглавар Православне Цркве Чешких земаља и Словачке, Митрополит Христофор, који је уједно и Архиепископ прашки, одлучио је да се повуче из садашње службе.

Он је то учинио, како је навео у свом писму, које је прихватио Синод ове помесне цркве „за добро и мир у Цркви“.

За местобљуститеља је одређен епископ оломоуцко-брњенски и моравски Симеон.

Митрополит Христофор је, такође, одлучио да по умировљењу свој боравак настави у Манастиру Преображењу, у близини Карлових Вари.

Емеритни (умировљени) Митрополит Христофор ће наставити да ради као професор на Православном Богословском факултету у Прешову.

Гостовање патријаршијског хора из Београда

Прво београдско певачко друштво, најстарији хор у Србији, основан 1853. г. који управо слави 160 година свог постојања, је у Прагу наступио пред испуњеном салом ДНМ, а на реци Влтави на свечаности посвећеној Јану Непомуцком. Потом је на фестивалу православних хора у пољском граду Хајновки освојио прво место.

Половином маја, ове године, у данима најзначајнијег хришћанског празника Христовог Васкрсења, у Прагу је гостовало Прво београдско певачко друштво, један од најзначајнијих културних, духовних и националних институција која чува и наставља музичку традицију српског народа. Као хор Краљевског Двора, учествовао је на свечаностима крунисања свих српских владара и интронизацијама патријараха Српске православне цркве. У својству краљевског амбасадора културе Србије, наступао је пред највећим владарима Европе.

Како и данас редовно пева на богослужењима у Саборној цркви у Београду, поред Патријаршије, у којој најчешће служе српски патријарси, назива се још и Патријаршијским хором.

Славна прошлост

Диригенти и хоровође Друштва били су и најзначајнији композитори и диригенти Србије почев од Стевана Мокрањца, Корнелија Станковића, Јосифа

Чланови хора испред катедрале св. Вита на Храдчанима.

Маринковића, Даворина Јенка, Станислава Биничког, Косте Манојловића, Стевана Христића, Димитрија Стефановића, Дивне Љубојевић и многих других.

Данас хором руководи и диригује г-ђа Светлана Вилић, док је председник Друштва протојереј-ставрофор Петар Лукић, старешина Саборне цркве у Београду.

Око 50-так чланова хора, који окупља људе различитих занимања, којима је заједничка љубав према музици и православљу, међу којима је био и протођакон Радомир Перчевић, прво је у Прагу посетило амбасаду Србије.

Амбасадор Србије у Чешкој г-ђа Маја Митровић, дочекала их је топлим речима добродошлице захваљујући им на њиховој својеврсној дипломатској и културној мисији коју Друштво и даље спроводи где год да се у свету нађе,

Хор је прво отпевао химну Србије „Боже правде“, што је можда и, на овај начин, у просторијама наше амбасаде и што је оставило посебан утисак.

Председник Друштва прота Петар Лукић је потом узвраћајући на добродошлицу предао и неколико дарова у знак сећања на њихово гостовање, међу којима се посебно издваја Повеља Друштва.

Испред зграде амбасаде Србије, која се, иначе, налази на значајном месту

испред Карловог Моста, где свакодневно пролази на хиљаде посетилаца, хор је извео и неколико духовних и народних песама за шта је награђен бурним аплаузом присутних туриста који су застали да чују овај необичан и неочекивани музички дар, у граду који важи и за једну од музичких престоница Европе.

Сјајна садашњост

Увече на концерту, у испуњеној сали Дома народних мањина, где је у при-

суству неколико дипломатских представника, међу којима и амбасадорке Србије, затим свештеника, глумца Боре Тодоровића, као и гостију Срба, Чеха, Руса, Украјинаца, Бугара, хор је за свој наступ био поздрављен овацијама.

На програму су биле духовне мелодије почев од оних посвећених празнику Христовог Васкрсења, Богородици, стихира Светом кнезу Лазару. Херувимске песме, литијских, које су написали Стеван Мокрањец, Корнелије Станковић, Марко Тајчевић, Павел Чесноков, те хиландарских записа.

Уз диригента Светлану Вилић, издвајамо и солисте Душана Вилића, тенор, Ђорђа Томића и Љубомира Ђурчића, бас, као и Марчелу Лукић, сопран.

На крају концерта прота Петар Лукић је уручио повељу и г. Веси Ђорему за његову несебичну и драгоцену помоћ у овом гостовању.

Икону Светог кнеза Лазара са честицом његових моштију, за истоимену православну црквену општину, овде у Прагу, уручио је њеном старешини протојереју Срђану Јаблановићу.

Хор је, исте вечери, наступио и на реци Влтави, на свечаностима у част великог чешког хероја и мученика Јана Непомуцког. Пред неколико хиљада посетилаца на обалама реке и у присуству чешког кардинала г. Доминика Дуке и градоначелника г. Бохуслава Свободе, чланови хора су извели познату песму „Ој, Српкињо“, аутора Исидора Бајића из опере „Кнез Иво од Семберије“.

Амбасадор г-ђа Маја Митровић и протојереј-ставрофор Петар Лукић.

Текст и фото: Ц. О. Св. Цар Лазар

Светосимеоновско духовно вече

Поводом девет векова светородне лозе Немањића и њеног родоначелника Светог Симеона (Стефана Немање 1113. – 1199.) у Дому народних мањина у Прагу, уочи његовог празника 13./26. фебруара, одржано духовно вече посвећено овом светитељу, оцу Светог Саве.

Молитва светом Симеону пред почетак програма.

У организацији Православне црквене општине св. Кнеза Лазара у Прагу, у испуњеној сали ДНМ, у присуству амбасадора Србије у Чешкој г-ђе Маје Митровић, и у којој је осим Срба, било и Чеха, Руса, Украјинаца, Бугара, одржано је Светосимеоновско духовно вече.

На почетку вечери свештено-протојереји Срђан Јаблановић и Зоран Дреновац су прочитали молитву и пресекли колач у част Светог Симеона а хор цркве Преображења из Београда је отпевао кондак и тропар светитељу.

Потом је отац Зоран Дреновац, на чешком језику, говорио о животу и духовном путу св. Симеона. Почев од рођења у месту Рибници,

на простору данашње Подгорице, преко владавине у Староме Расу и уједињења српских земаља, одрицања од престола и одласка на Свету Гору, за сином Растком - монахом Савом, зидања манастира Хиландара, Студенице, те његовог представљења у Господу. Његове чудотворне и мироточиве мошти почивале су најпре у Хиландару, а потом су пренете у Студеницу. Из његовог гроба у хиландарској цркви је тада почела да расте и раћа чудотворна лоза све до данашњих дана, чије плодове користе бездетни и од чије употребе је потом рођено много деце.

Након укратко казаног Житија, наступио је хор цркве Преображења из Београда, на челу са диригентом Братиславом Гашићем. Они су извели програм духовних и старих српских традиционалних песама а посебно

Тада је било много Срба убијено или киднаповано. На жалост последице су тешке.

Сала у Дому народних мањина у Воцеловој улици.

Никола Каизр и Радован Павлишта, аутори документарног филма.

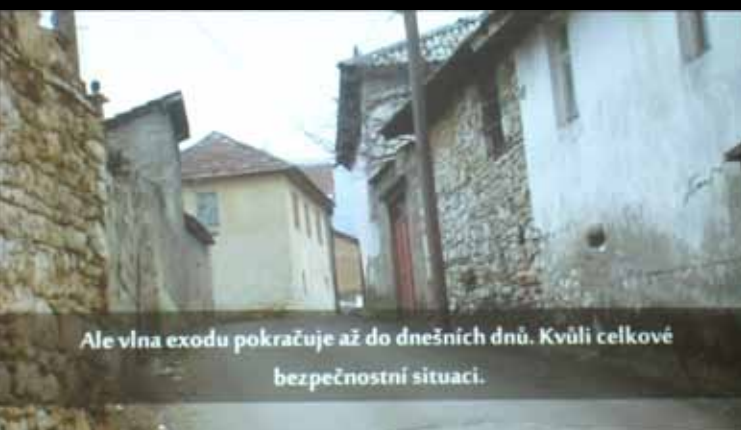
су награђени аплаузом за извођење песама Светог владике Николаја Велимировића.

По наступу хора одржано је и прво представљање документарног филма о садашњем страдању Срба на Косову и Метохији. Филм носи назив "Ораховац – башта рајска", по истоименој песми. Аутори филма су новинар Патрик Никола Кајзир и Радован Павлишта, који су у овом свом делу дали и краatak историјски пресек страдања Срба на овим просторима све до данашњих дана. Они, иначе, са групом Чеха често посећују ове просторе и односе помоћ.

Преображењски хор из Београда је, такође, у недељу певао и на Светој Литургији у храму Успења Пресвете Богородице на Олшанима. Пар српских духовно-народних песама су извели по Литургији у испуњеној цркви, на радост свих присутних.

Хор цркве Преображења из Београда.

Ale vlna exodu pokračuje až do dnešních dnů. Kvůli celkové bezpečnostní situaci.

Али талас егзодуса се наставља до данашњих дана. Због опште ситуације која је опасна.

Tady vymírá národ. Je nás málo. Ulice jsou prázdné. Každý z nás to prožívá po svém.

Овде изумире народ. Мало нас је. Улице су празне. Свако од нас то проживљава на свој начин.

Видовдан са Краљевчанима

Помен, уочи Видовдана, на спомен-гробљу у Нађмеђеру у Словачкој.

Са хором су допутовала и четворица свештеника Жичке епархије: протојереј-ставрофор Љубинко Костић, је архијерејски заменик епископа Жичког и старешина храма св. Кнеза Лазара у Матарушкој Бањи и служашчи у манастиру Жичи. Протојереј-ставрофор Мирослав Јаковљевић је архијерејски намесник, а прота-ставрофор Јован Ђорем је старешина храма Свете Тројице у Краљеву. Протонамесник Драган Ђорем је старешина храма у Горњем Милановцу.

Међу гостима из овог, највећег града на обали Ибра, били су и угледни јавни радници г. Зоран Божовић, републички јавни правобранилац у Краљеву, г. Предраг Цветковић, публициста и вероучитељ, г. Саша Атинасов, професор на Правном факултету Универзитета у Приштини-Косовској Митровици, г. Горан Срећковић, заступник хора.

Помен у Нађмеђеру у Словачкој

Краљевчани су прво допутовали у град Нађмеђер у Словачкој, где се већ

неколико година заредом, уочи Видовдана, одржава парastos за око шест хиљада пострадалих Срба на овом месту, који је био велики аустроугарски логор у Првом светском рату.

Ту их је сачекао њихов домаћин протојереј Срђан Јабланивић, парох прашки, са Србима из Братиславе и Беча, који редовно долазе на помен страдалим Србима.

На првом месту ту су организатори овог, својеврсног, обележавања Видовдана у Словачкој господа Бојан Радовановић и Недељко Кљајић из Братиславе. И овога пута као и ранијих година на парastos су стигли и Срби из Беча на челу са г. Драганом Вукићем.

На спомен-гробљу је потом одржан парastos, на коме су служили поменути свештеници а певао је краљевачки хор, на челу са диригентом Сенком Михајловић. Положени су и венци представника града Нађмеђера и Удружења Срба из Братиславе.

Испред домаћина, града Нађмеђера, били су ту представници општине, који се веома брину о одржавању овог спомен-гробља. Међу њима је већ редовно и г. Норберт Рудицки, син упокојеног Ладислава Рудицког, претходног градоначелника, који је и започео ова обележавања и сећања на Србе чије кости овде почивају.

Они су за све госте потом приредили и ручак на коме су од Краљевчана даривани и поклонима за њихову бригу о овом спомен-месту. Ту је рођена и идеја о могућем братимљењу између Краљева и Нађмеђера.

Посета светињама Чешке

Потом су гости из Краљева кренули пут Прага, где им је на путу, о недавној прослави 1250 г. од доласка св. Ђирила и Методија на ове просторе и православној цркви Чешких земаља и Словачке говорио о. Срђан.

Сутрадан, у недељу 16. јуна, хор је певао на Светој Литургији у цркви Успења

Уочи Видовдана овог 2013. лета Господњег, наша спомен-места у Чешкој и Словачкој посетили гости из Краљева. Били су то свештеници епархије Жичке и чланови хора св. Архиђакона Стефана, који, иначе редовно певају у старој Саборној цркви Свете Троице у Краљеву.

Вјечнаја Памјат у спомен-костурници у Јиндржиховицама у Чешкој.

Краљевачки хор је отпевао неколико духовних песама и у руској цркви св. Петра и Павла у Карловим Варима.

Пресвете Богородице на Олшанима у Прагу. На Литургији су служили и свештеници епархије Жичке, које је на крају службе поздравио настојатељ храма митрофорни-протојереј Владислав Долгушин.

У току дана краљевачки хористи су посетили знаменитости Прага, отпевали

неколико православних духовних песама у катедрали св. Вита на прашким Храдчанима, поклонили се моштима св. Вацлава и били гости на ручку код г. Весе Ђорема у његовом ресторану Лука Лу.

Наредног дана уследила је и посета Амбасади Србије у Прагу где их је срдечно дочекала и поздравила амбасадор г-ђа

Маја Митровић. За успомену на посету амбасадорки су даривани грб града Краљева, те иконе и књиге о манастиру Жичи, као и о недавно упокојеном епископу жичком Хризостому (Столићу), који је и сам пре неколико година при боравку у Прагу, посетио нашу амбасаду.

Хор је, на крају, извео неколико духовних и духовно-народних песама у и испред Амбасаде, што су бројни туристи, туда пролазећи, поздравили аплаузом.

Пут је даље водио до спомен-костурнице Јиндриховице, код Карлових Вари, у којој почивају кости 7100 Срба и 180 Руса, о чему је говорио брат Дејан Ранђеловић, чувар и кустос овог споменика. Ту је, такође, одржан помен за душе свих који овде почивају.

Хор је посетио и одржао кратак наступ и у цркви св. Петра и Павла у Карловим Варима, подворју Московске патријаршије у Чешкој. Посета је завршена разгледањем ове у свету чувене бање.

При повратку у Краљево хористи су обишли и Брно, главни град Мораве, у којем их је угостио прота Јосиф Фејсак, старешина храма св. Вацлава. На путу за Србију, они су се кратко задржали и у Бечу.

Текст и фото: Ц. О. Св. Цар Лазар

Пронађени вредни српски средњевековни рукописи

Народни Музеј у Прагу у коме се чувају неки од вредних српских рукописа

Поводом реализације пројекта Истраживање и прикупљање српских рукописа у иностраним библиотекама, збиркама, манастирима – чланови Научне комисије Библиотеке Српске Патријаршије, са благословом Његове Светости Патријарха српског Г. Иринеја, боравили су током марта у Чешкој Републици. Пројекат је покренут уз несебичну подршку Министарства за дијаспору Владе републике Србије и са благословом Митрополита црногорско-приморског Амфилохија, тада заменика Његове Светости.

Да би путовање у Републику Чешку (али и у другим државама у којима се у будућим годинама буде истраживало) било успешно и плодотворно, управа Библиотеке је остварила сарадњу са Министарством спољних послова Републике Србије, тачније са Дирекцијом за међународну, културну, просветну, научну, технолошку и спортски сарадњу. Преко

Министарства, односно поменуте Дирекције, дипломатским путем преко наше Амбасаде у Републици Чешкој, упућене су од стране управе Библиотеке, званична писма институцијама за које се знало или претпостављало да поседују српске средњевековне списе. На овај начин отклоњене су све сумње или уздржаности према нашим молбама, јер су званични

НАУЧНА КОМИСИЈА БИБЛИОТЕКЕ СРПСКЕ ПАТРИЈАРШИЈЕ

Председник:

Мр Зоран Недељковић,
управник Библиотеке Српске Патријаршије
Чланови:

Проф. др Бранислав Тодић,
Филозофски факултет у Београду

Проф. др Зоран Ранковић,
Православни богословски факултет у Београду

Проф. др Зоран Ракић, Филозофски факултет у Београду

Проф. др Ирена Шпадијер, Филолошки факултет у Београду

Мр Владан Тријић, Народна библиотека Србије

Чланови комисије у читаоници националног музеја.

представници Амбасаде Србије у Прагу били непосредно ангажовани на организовању читавог подухвата.

Сусрет у амбасади

У својству председника Комисије, управник Патријаршијске библиотеке мр Зоран Недељковић био је примљен од стране Амбасадора Србије у Чешкој, Владимира Вереша. Утврђен је програм сусрета са генералним директором Националног музеја у Прагу, господином Михалом Лукешом, и са директором рукописног фонда Музеја госпођом Мартом Вацулиновом, као и са другим водећим људима Народне библиотеке и других институција важних за планирана истраживања.

Сви предвиђени сусрети су реализовани, разговори који су вођени били су врло успешни уз обострано уважавање и њихову пуну подршку овом пројекту, који је, по речима генералног директора Музеја господина Лукаша, од изузетног значаја не само за српску културу и науку, већ и за Чешку јер, између осталог, осветљавајући сегмент историје културе и стваралаштва српског народа, даје се допринос и култури Европе из свеукупног опуса стваралаштва породице словенских народа.

Препис из 15. века Доментијановог Житија
Светог Симеона и Светог Саве.

Чланови Комисије су боравили у Прагу у периоду од 14. до 22. марта 2010. године, где су у Националном музеју, Народној библиотеци и у Библиотеци језуитског реда Клементинум обављали научно-истраживачко рад на српским рукописима и преписима.

У наведеним институцијама налази се око деведесет српских рукописа и преписа, али се о многим готово ништа није знало осим да постоје. Доласком чланова Комисије утврђена су и прегледана 42 рукописа и 43 преписа. Најзначајнији догађај био је откриће два, до сада непозната рукописа, што је велики допринос богатству писане културе нашег друштва. Први рукопис је Апостол, из друге половине 14. века, у коме је првих седамдесет страна на пергаменту, док је других 180 страница на папиру. Други рукопис је Зборник, различитог састава, из 16. века.

Осим ових открића, прегледана су још два посебна рукописа, за које се знало да постоје, али никакве друге податке о њима нисмо имали. То је одломак Еванђеља по Матеју (два листа на пергаменту) из тринаестог века и Псалтир из 16. века. Од осталих прегледаних рукописа издвојио бих као посебне - Српски типик, из 1365/67. године, затим Хроника Георгија Амарта, из 1389. године, као и препис из друге половине 15. века Доментијановог Житија Светог Симеона и Светог Саве из 1263. године.

Будући каталог

Завршна, трећа фаза истраживачког рада везаног за Републику Чешку предвиђа научну обраду истраженог материјала и његову припрему за штампање Каталога српских рукописа у Републици Чешкој.

У реализацији овог пројекта несебично су помогли Амбасадор Србије у Републици Чешкој Владимир Вереш, Дирекција за међународну, културну, просветну, научну, технолошку и спортску сарадњу Министарства спољних послова Републике Србије и Високопречасни протојереј-ставрофор Срђан Јаблановић.

Текст и фото: Мр. Зоран Недељковић,
управник Библиотеке Српске Патријаршије

Андрић у Прагу: Проза, стихови и кабаре

У организацији Удружења грађана Ластавица у Прагу гостовали су глумци Народног позоришта из Београда, са представом „Поетски кабаре Иво Андрић“. Представа је направљена у част 120 година од рођења великог писца и 50 година од доделе Нобелове награде.

Александар Срећковић и Вјера Мујовић у извођењу поетског-кабареа посвећеног Иви Андрићу.

Вјера Мујовић и Александар Срећковић Кубура, у малом и симпатичном позоришту породице Ристић, свега неколико метара удаљеног од Карловог моста, у срцу чешког главног града, извели су поетски кабаре у коме су представили Иву Андрића и као песника, као човека који је волео музику и који је дубоко промишљао о свету, култури, младости и смрти.

„Сваки писац прича своју причу према својој унутрашњој потреби. Ми желимо да прича коју данашњи приповедач буде причао људима не буде затрована мржњом, него што је могуће више покретана љубављу и вођена ширином и ве-

дрином слободног људског духа, јер приповедач и његово дело би на један или други начин, радо били од користи човеку и човечности.“

А како би се данас водио разговор с нобеловцем?

„Господине Андрићу, сматрају Вас најмудријим писцем Балкана...“

Андрић: „Ја сам од оних људи који веома доцкан бивају паметни, и никада потпуно. А што је најгоре, то се не примећује на први поглед. Када читам оне који на основу мојих тек-

стова пишу о мени, као мудрацу и моралисти, ја се најпре порадујем сујетном радошћу, а после се замислим и уплашим, а на крају постидим пред собом.“

У „Поетском кабареу Иво Андрић“ сазнало се и да је писац готово 30 година стрпљиво волео једну жену док му коначно није постала супруга.

На музику Радета Радивојевића глумци су отпевали Андрићеве стихове.

„Миришу силно бели цветови и пада ситна киша пролећна. Ја киснем сам. О, нико не зна како је тешко ходати сам и болестан, без иког свог, у златно пролеће...“

Колико је глумцу данас инспиративан Иво Андрић?

Вјера Мујовић каже да је он писац, који је не само данас, него и јуче, а то ће и остати. У надолазећим столећима биће многим инспирација.

„Он пише о свевременским темама, и зато смо у овом кабареу желели да га представимо и као личност која је имала своје слабости. Понекад је био неспретан, међутим поред свега Андрића није могуће учинити свакидашњим.“

Александар Срећковић Кубура иза себе има низ позоришних, телевизијских и филмских улога, али признаје да је изненађен како су примљени у Прагу.

Текст: Мирјана Ракела, радио Слободна Европа, Праг

Иво Андрић поред моста на Дрини.

У КАБАРЕУ СУ СЕ МОГЛЕ ЧУТИ НЕОБИЧНЕ ПРИЧЕ О ВЕЛИКОМ ПИСЦУ ИЗ ДЕЧИЈИХ УСТА

„Он је измислио саобраћајне знаке поред пута.“

„Имао је много књига и шешира. Сви имају само један споменик, а он их има много.“

„То је мамина прва љубав, а одкад се удала за тату, о њему много прича, а тати је свеједно.“

„То је онај који има венац на којем живи мој друг Васа“.

Александар Срећковић:

„Публика која је била овде познаје и воли Андрића. Вјера и ја смо ово почели да радимо, пре свега, јер смо схватили да постоји толико његових реченица, које када се издвоје, могу да буду лексикон или уџбеник живота, које човеку могу помоћи да проведе живот као човек и остане човек. Желели смо да укажемо да је он био и човек од крви и меса, чак и духовит. Нас су, на жалост, у школи учили о једном Андрићу који је мудар, али и као једна камена биста сасвим удаљен од нас. Овим кабареом смо желели да ту удаљеност смањимо, можда чак и да му се сасвим приближимо“.

Дани Прага у Београду

Чешки народни симфонијски оркестар са Емиром Кустурицом одржао је концерт на платоу испред Скупштине Београда.

У Београду је од 6. до 20. јуна ове године одржана је културно-уметничка манифестација Дани Прага у Београду, у организацији ова два града уз подршку прашког удружења Јужних Словена „Лука Праг“, на челу са идејним творцем овог програма г. Весом Ђоремом.

Београд и Праг су деценијама уназад били средишта културног и политичког живота региона у којем се налазе. Поред богате историје имају још једну заједничку особину – дух који је доносио револуционарне културне промене и покрете, како у Србији и на Балкану, тако и у Чешкој и централној Европи.

Током две недеље трајања Београђани су могли да виде концертне и филмске програме и изложбе фотографија уметника из Прага.

Тако је у кући Ђуре Јакшића у Скадарлији одржана изложба фотографија чешког фотографа Јиржија Вшетечке, под називом „Музички Праг“, која је посе-

тиоцима пренела атмосферу главног града Бохемије али и Чешке Републике.

У Дому омладине одржана је ревија филмова оскаровца Јиржија Менцла, једног од најзначајнијих чешких и светских редитеља, родоначелника „чешког филмског чуда“ и уметника који је извршио велики утицај на генерацију наших редитеља, такозваних чешких ђака.

Један од њих Горан Марковић, тим поводом, је истакао да везе између Србије и Чешке имају дугу историју, а да су биле нарочито дубоке у области музике. Наши познати музичари су још пре Другог светског рата сту-

дирали у Прагу, попут Оскара Данона. Редитељ је подсетио и да је један од првих српских филмских ђака био Александар Петровић, који се на додели Оскара 1968. године, нашао заједно управо са Менцлом у конкуренцији за ово признање. Петровић са "Скупљачима перја" а Менцл са "Строго контролираним возовима".

Као посебан поклон за Београђане 7. јуна одржан је концерт на платоу испред Скупштине града Београда. На концерту је наступио Чешки народни симфонијски оркестар који је извео неке од најпознатијих музичких тема из филмова. Светковина је улепшана гостовањем етно-групе "Врело", која је са оркестром извела и композиције из филма "Коса" Милоша Формана, оscarовца, такође чешког редитеља.

Концертно вече на отвореном настављено је наступом Емира Кустурице, још једног прашког ђака, и "Но смокинг оркестра". Они су, са чешким оркестром, извели неколико нумера из филмова "Кум", "Џемс Бонд", "Армагедон". Придружили су им се глумци и певачи из опере

DANI PRAGA
u Beogradu
06-20. JUNA 2013. PragBeograd.com

MUZIČKI PRAG • IZLOŽBA FOTOGRAFIJA • JIRŽI VŠETEČKA
KUĆA ĐURE JAKŠIĆA • SKADARLIJA • 6 - 20. JUNA 2013.

OPEN AIR KONCERT • VEĆE FILMSKE MUZIKE
ČEŠKI NARODNI SIMFONIJSKI ORKESTAR
gosti: **EMIR KUSTURICA**
& NO SMOKING ORCHESTRA & VRELO
PLATO ISPRED SKUPŠTINE GRADA BEOGRADA • 7. JUN 2013. OD 20:30H

REVUIJA FILMOVA JIRŽIJA MENCLA • DOM OMLADINE • 8 - 10. juna 2013.

Изложбу фотографија Јиржија Вшетечке с називом „Музички Праг“ у кући Ђуре Јакшића су отворили Катарина Живановић, градска секретарка за културу и Јан Калоусек, члан Скупштине града Прага и члан одбора за међународну сарадњу.

"Дом за вешање" са неколико песама из тог комада.

Кустурица је захвалио музичарима и публици који су, упркос киши, уживали у сат и по програма а директору оркестра је поклонио књигу. Ово је почетак лепог пријатељства, истакао је он.

Присутнима су се обратили и Тајјана Пешић, заменица градоначелника Београда и Јан Калоусек, члан одбора за међународне односе Скупштине града Прага.

- Овде сам већ трећи пут и осећам као да смо пријатељи. Надам се да ћемо следеће године моћи да организујемо и Дане Београда у Прагу, казао је Калоусек.

Текст: Ц. О. Св. Цар Лазар

Журнал и у центру Прага

Српским кошаркашима Праг није био златан, али ни сребро не сија ништа слабије. Кошарка није спорт који је у Чешкој високо рангиран, хокеј и Јагр убедљиво воде, а тренутно је чак и бициклиста Кројцигер на насловницама испред фудбалера. Ипак кошаркашима и свим љубитељима игре под обручима који су били на Светском шампионату јуниора, Праг ће остати у лепом сећању.

Успомена на Праг: Лука Анђушић и Никола Милутинов. Сребрна медеља за екипу Србије на Светском првенству у кошарци за младе у Прагу (финале: САД-Србија 82:68).

Занимљивост која није везана за спорт, а даје слику о Прагу је поређење цена пива и кафе. Наиме за еспресо на Староместским местима треба издвојити око 350 динара, док је кригла пива недалеко одатле дупло јефтинија. За време турнира у О2 арени пиво се несметано продавало, није било бојазни од било каквог инцидента. Самим тим ни забране.

Љуба Рудић и Бохумил Червенка, актери наше приче, нису били директни учесници шампионата. За причу о њима то није од велике важности. О томе колико је обична информација значајна и у свакодневном животу, уверили смо се већ првог дана. Београђанин Мирко Гајић, шеф једне од бројних продавница сувенира близу Староместских на-

мести коју је власник Македонац купио од човека из Босне нас је упутио у оближњу Штупартску улицу да не би платили туристичке папрене цене на трговима, додајући: „Љубу не можете да промашите!“

Нисмо ни сели за сто, а искусни округласти Љуба оценио је одакле смо, видео акредитације и упитао: „За колико почиње жреб лиге?“

Тако смо нашли на једином месту у Прагу, где је могао да се гледа пренос на Спортклубу. Као да смо у редакцији, или негде у Београду.

„Пут ме је у Праг први пут навео још давне 1989. године. Код брата, који је студирао позоришну режију, сам дошао

на седам дана, а остао месец и по. Од тада сам га посећивао у етапама, да бих пре десетак година остао за стално“ – прича Рудић.

У витринама изнад шанка је истакнут Звездин грб. Бројне утакмице на северу и Бари само су део његове чврсте везе са спортом.

„Са кошарком ме највише повезује дружење са играчима БФЦ-а. Својевремено сам имао кафић на СПЕНС-у, између „Чики тике“ и „Дорије“, свраћали су редовно, после сваког тренинга и утакмице. Најближи сам био са покојним Немањом Даниловићем, али се често радо сетим Вучуровића и свих осталих са којима сам се дружио.“

Поменом Ивице Мавренског повела се прича и о Војводини. „Били су то сјајни дани кад је Школовачки успео да доведе Дуду Ивковића а он окупио Николића, Обада, Билаловића... Слободан Николић је као тренер овде са великим успехом водио Опаву, после сам изгубио из вида где је“ – констатује Рудић и маниром одличног хроничара додаје да је Младе Гамброжа оставио сјајан утисак у чешкој кошарци.

Када се жреб завршио, Рудић нам је избио све адуте до-невши Журнал са Немањом Недовићем на насловној страни.

„Читам Журнал од првог броја. У данима кад је Звезда побеђивала, посебно после мечева у Купу шампиона, у целом Новом Саду се није могао наћи. Сада ми пријатељи који долазе из Србије обавезно понесу примерак.“

И тако смо дружећи се са Рудићем сазнали где се служи најбољи Плзнер, онај танковани, где паркирати, како најбоље до Храдчана и најбрже од града до Арене...

У једнако упечатљивој успомени остао нам је Бохумил Червенка, фоторепортер, животно везан за Србију. Пре тридесет година оженио се са Светланом Јоцић коју је упознао на летовању у Дубровнику. Са Шапчанком, која је у међувремену чешки језик савладала као матерњи и запослила се као учитељица ликовног, има сина и ћерку којима се поноси.

„Одувек сам желео да се бавим новинарством, али док сам био млад, тадашњи уредник ми је саветовао да упишем технички факултет, јер су новинарство и професија

Звезда у срцу: Љуба Рудић.

фоторепортера само занати. И тако сам, док сам радио као инжењер конструктор у чувеној фабрици локомотива ЧКД, сликао и писао о хокеју из хобија“ – говорио је Червенка, на тренутке превише тихо, можда не желећи да нам скрене пажњу са вимблдонског финала и Новака Ђоковића.

Тамо где је некад била ЧКД данас је О2 Арена и тржни центар. С обзиром да је страдала и фабрика кугличних лежачева, у којој је потом радио, посла за већ временског конструктора није било, па је Бохумил почео да зарађује уз помоћ фотоапарата.

„Немам сталан посао. Радио сам за Швајцарце, ангажује ме КХЛ лига, недавно сам конкурисао у једним овдашњим новинама. Девојче од двадесет година ми је рекло да је проблем што нисам завршио примењену уметност. Сетио сам се у том тренутку савета уредника. Захтеви данашњице су другачији, фоторепортера готово да нема, један човек је новинар, фотограф и стручњак за интернет. Недавно на СП у хокеју смо из целе Чешке били само нас двојица. Некада је то било другачије“ – са сетом је рекао Червенка.

Занимљиво је како смо се нашли. Својевремено је сарађивао са Политиком Експрес. Видевши да ће репрезентација чешке освојити медаљу, потражио је на интернету новине којих се сећао из дана које је проводио у тазбини. Послао је меил на српском језику, остварио контакт са редакторима из кошаркашке рубрике и понудио да помогне. Завршило се тако што је Дејану Мијатовићу, тренеру Србије, после финала предложио: „Уколико не летите рано ујутру, могао бих да дођем и сликам репрезентацију на Карловом мосту или негде у центру, да имају успомену на Праг.“

И нама ће дани у Прагу остати у веома лепој успомени.

Текст и фото: Предраг Сарић

Преузето из Спортског Журнала, 11. јул 2013. године.

Шабачки зет: Бохумил Червенка.

Васкрсни Ђурђевдан

Ове 2013 г. слава св. Великомученика Георгија – Ђурђевдан (23. априла – 6. маја) славила се у други дан највећег хришћанског празника Васкрсења Христовог. Тако су славље и радост били двоструки.

Чувени филмски продуцент Бобан Дедејић лomi колач са о. Срђаном.

На слави код домаћина Радаована Павлиште и његове супруге Габријеле.

Неколико наших породица у Прагу, по традицији, славу редовно слави сечењем славског колача. Ради се о фамилијама Бобана Дедејића, чувеног филмског и продуцента Кустуричаних филмова. Ту је и мешовити српско-чешки брачни пар Радована и Габриеле Павлишта.

Ново Бојић, са родитељима Миланом и Миљом, избеглим из Славоније, почетком 90-тих година прошлог века, редовно прослављају св. Ђорђа. А угледни домаћин Весо Ђорем, који слави пренос моштију св. Ђорђа – Ђурђиц у свом ресторану свакодневно пали кандило пред иконом св. Ђорђа.

Тројица браће Ристића Љубиша, Тодор и Рајко, такође, на овај дан прослављају свога породичног заштитника.

Нека је свима њима и свим свечарима и гостима Срећна Слава.

Ново Бојић са родитељима Миланом и Миљом.

Ђурђевдан

Прољеће на моје
раме слијеће
ђурђевак зелени
ђурђевак зелени
свима осим мени
Друмови одоше,
а ја оста
нема звијезде Данице
нема звијезде Данице
моје сапутнице
Еј, коме сада
моја драга
на ђурђевак мирише
на ђурђевак мирише
мени никад више
Е, ево зоре,
ево зоре
Богу да се помолим
ево зоре, ево зоре
еј, Ђурђевдан је,
а ја нисам
с оном коју волим
Њено име
нека се спомиње
сваког другог дана
сваког другог дана
осим Ђурђевдана.

Чувене стихове први
пут запевао заробљеник
у возу који је је баш на
Ђурђевдан, 6. маја 1942.
превозио заточенике из
Сарајева у Јасеновац на
масовно стрељање

Икона Светог Кнеза Лазара са честицом моштију је дар Првог београдског певачког друштва нашој Црквеној општини у Прагу

